

PROFESNÍ KOMORA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, z.s.

Vážená paní ředitelko,

chtěli bychom touto cestou vyjádřit poděkování za setkání s Vámi a s pracovníky MPSV na téma soudních sporů o děti, které proběhlo 12.6.2019.

Vzhledem k tomu, že od počátku našeho setkávání vnímáme ze strany MPSV upřímnou snahu o konstruktivní jednání, kde cílem není setkání jako takové, ale tvůrčí výměna názorů, považujeme za korektní popsat a sdělit Vám naše závěry z posledního jednání.

Děkujeme předně, že jsme mohli vyslechnout určité pohledy pracovníků MPSV na otázku kolizního opatrovnictví a OSPOD. Zaznamenali jsme některé jednotné pohledy na tuto agendu, ale i zjištění, že některé pohledy v hlavních věcech nebyly ze strany zaměstnanců MPSV jednoznačně vysvětleny a spíše se ukazovala určitá rozpačitost. Při diskuzi na téma uzavírání dohod před notáři nám bylo naznačeno, že ani někteří pracovníci MPSV se neztotožňují zcela se stanoviskem MPSV, avšak jedná se o vyjednaný kompromis. V této souvislosti bychom rádi poukázali na fakt, že nejenom naše Profesionální komora, ale i Sdružení opatrovnických soudců a Unie rodinně právních advokátů vyjádřily nesouhlas s navrhovanými změnami (stanoviska jsme doložili na jednání). Z toho důvodu zůstává otázkou, kdo a proč vnucoval pracovníkům MPSV, aby podobný kompromis vyjednali a rezignovali tím na ochranu práv dětí, která jsou v případě dohod uzavíraných před notáři zcela opomenuta. Dovolujeme si upozornit, že podobnými protipólnými postoji ústředního orgánu, kdy například na straně jedné je ústy MPSV přikládána názorům dětí váha téměř absolutní (např. příručka ke kuratele) a na straně druhé je stejnými ústy, stejným dětem upírána zcela možnost vyjádřit se k vlastním budoucím poměrům, může být mezi odborníky, ale i v laické veřejnosti vytvářen dojem o popírání některých hlavních zásad veřejné správy, jako je například předvídatelnost. PKSPOD na jednání požádala, že je třeba vydat nedvojznačné stanovisko MPSV ke koliznímu opatrovnictví a vymezit principy, kterými by se OSPODy, jakožto nástroj státu, měly řídit při vytváření vlastních postupů v této agendě. Bylo nám sděleno, že bude vydána metodika. V tomto smyslu bychom rádi vyjádřili obavy o zdar mnohasetstránkových metodik, které se v minulosti neosvědčily, a naopak spíše rozdělily odbornou i laickou veřejnost. Proto i tímto

Kontaktní informace: **Profesionální komora sociálně-právní ochrany dětí, z. s.**, se sídlem: K Ovčínu 1493/1, Kobylisy, 180 00 Praha 8, email: postmaster@pkspod.cz, pkspod@centrum.cz, pkspod@seznam.cz, datová schránka: het9edz, webové stránky: <http://www.pkspod.cz>, bankovní spojení: Komerční banka, číslo účtu: 115 – 7362930207/0100, IČ: 06962114, spisová značka: L 70111 vedená u Městského soudu v Praze v oddílu L, vložce č. 70111.

PROFESNÍ KOMORA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, z.s.

způsobem znovu zdvořile žádáme nikoli o metodiku, ale o transparentní jednoznačné stanovisko, které nedá prostor soukromým výkladům. Z našich dosavadních korektních jednání s Vámi věříme, že se můžeme těšit na jasná stanoviska ústředního orgánu, která budou vycházet z erudice Vašich zaměstnanců v agendě SPOD.

Při jednání bylo rovněž naznačováno, že by v budoucnu výkon kolizního opatrovnictví nemusel být v gesci SPOD. Bylo poukazováno na skutečnosti, že tato agenda zabírá cca 40 % činnosti OSPOD, že stížnosti ohledně soudních kauz řeší řada institucí a osob, od starostů, až po samotný ústřední orgán. K této vizi, která byla jen velmi nejasně naznačena, si dovoluujeme sdělit, že zákonné normy upravující výkon kolizního opatrovnictví „zpravidla OSPODy“ spolu úzce souvisejí a je zjevné, že stávající úprava slovem „zpravidla“ (*soud jmenuje opatrovníka - zpravidla OSPOD, ustanovení § 469 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních*) sledovala jasný záměr a to především ochranu nezletilého účastníka a současně ochranu rodiny, když v § 5 ZSPOD stojí, že „...předním hlediskem SPOD je zájem a blaho dítěte, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči. Přitom se přihlíží i k širšímu sociálnímu prostředí dítěte“. Je zjevné, že rozpadem rodiny jsou nejvíce a možná jedině ohrožena práva jejích členů. OSPOD dle ZSPOD působí na rodiče, projedná s rodiči odstranění nedostatků, poskytne nebo zprostředkuje rodičům poradenství, pravidelně vyhodnocuje situaci dítěte a jeho rodiny a to zejména z hlediska posouzení, zda se jedná o dítě uvedené v §6 ZSPOD. Ustanovením kolizního opatrovníka nezletilého dítěte OSPOD garantuje stát odbornou a včasnou podporu rodině i dětem a to zdarma. Stát má k takové činnosti nástroj, kterým je OSPOD. Pokud činnost tohoto orgánu vykazuje v tomto směru rezervy a souhlasíme s tím, že ano, je třeba s nimi pracovat, nikoli rušit a likvidovat nastavený funkční systém. Je totiž zřejmé, že v soudním řízení je fakticky dítě vždy zastoupeno právníkem z nejlepších, protože je to především soud sám, kdo je povinen hájit nejlepší zájem dítěte. Soud nepotřebuje nutně pro své rozhodování znát další právní názor, ale potřebuje nahlédnout na potřeby dítěte a jeho situaci z pohledu sociálního. V toto kontextu má pojem „sociálně-právní“ naprosto konkrétní význam. Vstupem OSPOD je státem garantována i včasná odborná podpora rodině, namísto dalšího rozměňování agend na mnoho jiných, dnes naprosto neurčitých institucí, čímž se

Kontaktní informace: **Profesní komora sociálně-právní ochrany dětí, z. s.**, se sídlem: K Ovčínu 1493/1, Kobylisy, 180 00 Praha 8, email: postmaster@pkspod.cz, pkspod@centrum.cz, pkspod@seznam.cz, datová schránka: het9edz, webové stránky: <http://www.pkspod.cz>, bankovní spojení: Komerční banka, číslo účtu: 115 – 7362930207/0100, IČ: 06962114, spisová značka: L 70111 vedená u Městského soudu v Praze v oddílu L, vložce č. 70111.

PROFESNÍ KOMORA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, z.s.

proti všem aktuálním trendům jedině prodlouží případné poskytnutí potřebné podpory rodině a dětem.

Pokud bylo na jednání zmiňováno, že soudní případy i v rámci stížností řeší kdokoli další (starostové, MPSV...) a dochází k nejrůznějším tlakům na OSPODy, pak je zřejmé, že vždy bude jakéhokoli kolizního opatrovníka „někde někdo“ znát a bude na něj vytvářen tlak. Tato situace není dána OSPODem jako takovým. Shledáváme však jako prospěšné upravit i v tomto směru transparentní postupy i směrem k vyřizování stížností tak, aby činnost kolizního opatrovníka řešil toliko ten, kdo je oprávněný, jinými slovy soud, který KO jmenoval. Pokud se však řeší dlouhodobé soudní spory, kde již probíhá výkon SPOD, pak je zjevné, že se jedná o případy, které stejně budou OSPODům náležet a nic se v tomto smyslu nezmění ani realizací navrhované změny. PKSPOD má za to, že namísto boření funkčního systému, má být tento zefektivněn, například právě zmiňovanou podporou a stanoviskem ústředního orgánu.

Ohledně 40 % činnosti OSPOD v soudních sporech dodáváme, že je to číslo (PKSPOD není známo jak a kým získané), které popisuje rozsáhlost jedné z legitimních zákonných činností OSPOD. Tedy tomuto argumentu lze jen obtížně porozumět a nezbývá než dodat, že v dalších 60 % se OSPOD věnuje dalším stejně legitimním a zákonným činnostem.

V neposlední řadě si dovoluujeme poukázat na další velmi významný problém, který sice jednání minul, avšak pro naše kolegy a kolegyně v agendě SPOD je zásadní. Dovolujeme si zdvořile požádat o ujištění, že stát bude schopen dostát i v následujících letech svým závazkům vyplývajícím z Úmluvy o právech dítěte a bude dostatečným způsobem financovat agendu SPOD. Bohužel informace z veřejných i odborných kruhů jsou zcela opačného charakteru.

Máme za to, že:

- absence jednoznačných, stručných názorů řídicího orgánu v oblasti strategií a metodického vedení výkonu agend SPOD,

Kontaktní informace: **Profesní komora sociálně-právní ochrany dětí, z. s.**, se sídlem: K Ovčínu 1493/1, Kobylisy, 180 00 Praha 8, email: postmaster@pkspod.cz, pkspod@centrum.cz, pkspod@seznam.cz, datová schránka: het9edz, webové stránky: <http://www.pkspod.cz>, bankovní spojení: Komerční banka, číslo účtu: 115 – 7362930207/0100, IČ: 06962114, spisová značka: L 70111 vedená u Městského soudu v Praze v oddílu L, vložce č. 70111.

PROFESNÍ KOMORA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, z.s.

- nedostatek přehledu MPSV a možná i zájmu o nové aktivity a metody vznikající přímo v terénu a ověřující se v každodenní praxi zaměstnanců OSPOD,
- pokračování v jakémsi „rozmlžování“ a nejasném rozpouštění agendy SPOD do neziskových organizací, které mnohdy ještě ani neexistují,
- vytvářením pocitu ve společnosti i mezi pracovníky OSPOD o nepotřebnosti OSPOD v nastaveném systému ČR,
- a konečně i omezování finančních prostředků na výkon veřejné správy v oblasti výkonu SPOD,

nabádají k dalšímu odchodu erudovaných zaměstnanců z řad OSPOD a nakonec poukazují na celkové zhroucení agendy SPOD.

Věříme, že výše zmíněné není cílem MPSV. Připomínáme, že pracovníci SPOD již dlouho neodpovídají představám vytvořeným v dávné minulosti, ale chtějí primárně pracovat dobře, splňují náročné kvalifikační i osobnostní předpoklady pro výkon SPOD, zajímají se aktivně o nové metody práce a nemohou si dovolit odkládat svá rozhodnutí. Rozhodují se sami, tady a teď, ve složitých lidských situacích, bez možnosti znalosti kompletních informací a bez možnosti opravy. Musí ustát osobnostně i odborně složité situace a oproti dobrovolným organizacím hájí zájem státu ohledně ochrany dětí i za cenu práce s odporem klientů. Stát disponuje nástrojem, dobře vybudovanou sítí OSPODů, která skýtá záruku plnění práv dětí v každé části ČR. Zaslouží si proto pozornost i podporu MPSV a konečně i jistotu finančního zabezpečení.

Kontaktní informace: **Profesní komora sociálně-právní ochrany dětí, z. s.**, se sídlem: K Ovčínu 1493/1, Kobylisy, 180 00 Praha 8, email: postmaster@pkspod.cz, pkspod@centrum.cz, pkspod@seznam.cz, datová schránka: het9edz, webové stránky: <http://www.pkspod.cz>, bankovní spojení: Komerční banka, číslo účtu: 115 – 7362930207/0100, IČ: 06962114, spisová značka: L 70111 vedená u Městského soudu v Praze v oddílu L, vložce č. 70111.

**PROFESNÍ KOMORA
SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ
OCHRANY DĚTÍ, z.s.**

Vážená paní ředitelko,

věříme, že za výše uvedeným nebudete hledat kritiku, či nevděčnost. Naopak, právě otevřený přístup z Vaší strany a náš respekt k Vám nám nedovolí než opětovat upřímnou výměnu názorů.

Ještě jednou děkujeme za možnost setkat se s Vámi, otevřeně hovořit a moci vyjádřit i rozdílný pohled na problematiku agendy SPOD.

Těšíme se na další setkání, tentokráte na téma dětí ohrožených dle § 6.

S úctou

Mgr. Jana Dvořáková, v. r.

Předsedkyně Profesionální komory sociálně-právní ochrany dětí, z.s.

Kontaktní informace: **Profesionální komora sociálně-právní ochrany dětí, z. s.**, se sídlem: K Ovčínu 1493/1, Kobylisy, 180 00 Praha 8, email: postmaster@pkspod.cz, pkspod@centrum.cz, pkspod@seznam.cz, datová schránka: het9edz, webové stránky: <http://www.pkspod.cz>, bankovní spojení: Komerční banka, číslo účtu: 115 – 7362930207/0100, IČ: 06962114, spisová značka: L 70111 vedená u Městského soudu v Praze v oddílu L, vložce č. 70111.